

Aanvullingen 2002-2003 bij Van Dale NI.-Fr.

Vooraf

1. De lijsten waren gebaseerd op de edities van 1985 en 1991; ze werden nu **zo goed mogelijk** aangepast aan de nieuwe editie van 2000, waarin een belangrijk aantal woorden uit de vorige "Aanvullingen" werden overgenomen en regelmatig zelfs de eerder geciteerde hebben vervangen.
2. Woorden aangeduid met * hebben in VD een andere vertaling; het gebruik dient desgevallend geverifieerd, b.v. aan de hand van een verklarend woordenboek.
3. Het teken ~ staat voor Franse woorden/zegswijzen die geen letterlijke vertaling zijn maar eerder een omschrijving.
4. Ook een aantal woorden met een bijzonder tintje (dialect, Engels, ...) werden opgenomen: ze staan cursief aangeduid.
5. Het Nederlands werd zoveel mogelijk aangepast aan VD. Sommige uitdrukkingen werden evenwel om zekere redenen bewaard: dit betekent dat ze wel in VD voorkomen maar onder een ander woord (VD: *reageerbuisbaby* / hier: *proefbuisbaby*). Wat de Nederlandse vertalingen betreft, dient er ook op gewezen dat sommige belgicismen zijn, maar gezien ook VD hieraan sedert kort uitgebreider aandacht besteedt ...
Vermits een aantal uitdrukkingen in VD onder een ander woord stonden, werd ook hier in de mate van het mogelijke de voorkeur van VD bewaard (*heet hangijzer*: in VD onder "*hangijzer*" en niet onder "*heet*"); dit houdt overigens in dat termen bestaande uit adjectief + substantief, substantief + substantief, ... onder beide kunnen voorkomen!
Weet ook dat bij het vertalen van samengestelde woorden het Frans zich dikwijls beperkt tot het vertalen van het tweede deel van de samenstelling, als de context duidelijk is. Een tip indien een samengesteld woord niet gevonden kan worden ...
6. Vanaf 2003 wordt op aanvraag van VD ook de aan VD eigen nummering mee opgenomen; een vergissing is hier steeds mogelijk ...
7. Deze lijsten bevatten ook een aantal afkortingen, namelijk die welke niet zijn opgenomen in VD.
De volgende afkortingen duiden op de herkomst van de termen: B = België, C = Canada, F = Frankrijk, R = regionaal, S = Zwitserland.
8. Ook interessant zijn :
 - 8.1 Gouden Gids
 - 8.2 Wijnants - Ost, Woorden van deze tijd, De Standaard
9. Een greep uit deze woordenschat is ook al gepubliceerd in *ROMANESKE* 1991(3) en 2002(4). Aanvullingen gebeuren jaarlijks.

10. De instellingen zijn: Windows 98, Word 2000, Arial 10. Vanaf 2005 worden de lijsten aangeboden in de vorm van een tabel. Dit heeft me ook toegelaten een aantal fouten te verbeteren dankzij de spellingcontrole.

Marc Van Canegem
 Ex-docent Frans KHK / HIK - GEEL
 i.s.m. H  l  ne Grothen en Philippe Cornu, docenten Frans HIK ¹

Nvdr: We kozen de eerste vijftien Nederlandse items van de letters A tot Z. De volledige lijsten 2002-2003 (VD5, gezippt 59 kB) en 2003-2004 (VD6, gezippt 25 kB) kunnen gratis verkregen worden bij de auteur (marc.vancanegem@pi.be). Wie dat wenst ontvangt ook de integrale "Aanvullingen Van Dale 1998-2004", in nieuwe, uitgezuiverde tabelvorm (gezippt 378 KB, niet gezippt 10,1 MB).

aandragen/aanrukken (komen - met een verklaring/...)	*y aller de son explication/...
aangeven hoezeer men ontgoocheld/... is	*donner la mesure de son désenchantement
aankoopcontract	contrat (m) d'acquisition
aankoopplan	stratégie (f) d'achat
aankoopschijf	tranche (f) d'achat
aanmelden (zich -) [comp]	se connecter (��/sur)
aannemen van steekpenningen (het -)	trafic (m) d'influence
aannemersbedrijf	*entreprise (f) de construction
aanslagbiljet	*avertissement (m) extrait de rôle
aanslepen (nutteloos lang blijven duren)	patiner
aansluitend [adv]	*dans la foulée
aansluitingsnummer	numéro (m) d'affiliation
aan/uitschakelaar	interrupteur (m) marche/arrêt
aanvangen (wat - met)	*quel cas faire de
aanzet [wijn]	attaque (f)
aardappelkoker	plat (m) de cuisson pour pommes de terre
baard (met een -) [mop]	*��cul��
baarmoederuitstrijkje	glaire (f) cervicale, frottis (m) vaginal
badplaats [niet noodzakelijk aan zee]	site/lieu (m) de baignade

¹ Er is ook rekening gehouden met de talrijke en meestal zeer terechte opmerkingen van de heer A. Surewaard, wiens naam eveneens vermeld staat in de editie 2000 van VD N/F. Waarvoor hartelijk dank!

(advertentie)

balance [ww]
bank (op de - zitten) [reserve zijn]
bankvakdomeinen
batterijlader
beantwoord worden

bedonderen
bedot/beduveld (zich - voelen)
beduvelen
bedwateren
been (de benen nemen)
begeven [niet standhouden]
begin- [vaststelling/...]

caféruzie
cafépraat
callcenter
caloriearm
candybar
*car-sharing*wagen
centrale vergrendeling

check-in
chewing-gum
*chip*kaart
cijferblok [comp]
cijfermatig inzicht
class action
clearance bank
clinch (in de - liggen met)

daad (de - bij het woord voegen)

dag (in een goede - zijn om)
dag(dag)elijks leven
dakspoiler
danshit
databuffer
day (the - after)
deel (een belangrijk - uitmaken van)
deelnamestrook

deeltijdse [subst]
deeltijds werken, zijn
deeltjesfysica
deining veroorzaken
deleten
denken (hier is aan alles gedacht om)

équilibrer
faire banquette
métiers (m) de la banque
*chargeur (m) à accu(s)
répondre [voix active!], trouver
réponse
*entuber [vulg]
*se sentir floué
voir: bedonderen
*faire pipi au lit
*prendre la tangente [fam]
*céder
de départ

bagarre (f) de café
conversation (f) de bistrot
*centre (m) téléphonique
*faible en calories
*barre (f) friandise
auto/voiture (f) partagée
verrouillage (m) central, fermeture (f)
centralisée
comptoir (m) d'enregistrement
gomme (f) à mâcher
*carte (f) à puce
pavé (m) numérique
affinité (f) pour les chiffres
action (f) collective
banque (f) de compensations
*être en délicatesse avec

*passer des discours à l'acte, joindre
l'acte/les actes à la parole
être dans un bon jour pour
vie (f) quotidienne
becquet (m)
tube (m) dance
mémoire (f) tampon
le lendemain de la veille
faire partie intégrante de
formulaire/bulletin (m) de participa-
tion
(travailleur à) temps partiel (m)
travailler, être à temps partiel
physique (f) des particules
*faire des vagues
*supprimer
ici tout est pensé pour

derde belanghebbende/betrokkene

tiers (m) intervenant

echtscheidingsproces
één twee drie (op -)
eens zijn loopbaan ten einde/...
eenzame [alleen aanwezige]
eetappelsien
eerstaanwendend [jur]
eersteklas [adj/péj]
eersterangsrol (een - spelen)
eervol verslagen worden/...
eierkoker
eierprikker
eigen wagen [<-> huurwagen]
eigenbelang
(uit -)
eigene (het - van)
eindje (een - oplopen met iem.)

procès (m) en divorce
*à la six-quatre-deux
sitôt sa carrière terminée/...
esseulé(e) (m/f)
orange (f) de table
principal
*de première bourre
jouer les premiers rôles
*être battu/... avec les honneurs
*cuit-œufs (m)
poinçon (m)
véhicule (m) particulier
*intérêt (m) particulier
*par intérêt personnel
le propre de
*donner/faire un pas de conduite à qn
[B]

fabriekswinkel
fair price
familie (binnen de -) [adj]
familiekring (in -)
FAO

magasin (m) d'usine
juste prix (m)
intrafamilial
*dans l'intimité
AFA (f) (Agence fédérale pour
l'accueil des demandeurs d'asile)
*rétroaction (f) négative
ne pas être à la fête
*soirée (f) festive
flonflons (m pl) (de la fête)
de terrain
porte-vélos (m)
*sacoche (f) pour vélo/bicyclette
*final (m)

objets (m) de collection
recherche (f) de stations automatique

feedback [mecanisme]
feest (niet aan het - zijn)
feestavond
feestgeschal
in the field
fietsdraagrek
fietstas
finale [eindstrijd over meer dan 1 dag/
in een wielervedstrijd / ...]
fine art
fine tuning [radio/...]

partir à la découverte/... de
perforation (f)
port (m) de jeux
*vanne (f) de gaz
*professeur (m) visiteur
lit (m) d'appoint
*être/vivre comme (un) coq en pâte;
avoir le cul dans le beurre [B + R]
gant (m) en tricot

gaan ontdekken/... [v/e stad/...]
gaatje [in map/...]
game-port
gaskraan
gastdocent
gastenbed
gat (met zijn - in de boter vallen/gevallen
zijn)
gebreide handschoen

gecoat
gedacht (daar heb je geen - van!)
gedeeltelijk [adv]
gedoogperiode
geen van beide(n)
gehakketak
gehard mes/...

prérevêtu
on n'imagine pas!
*de manière parcellaire
période (f) de tolérance
*ni l'un(e) ni l'autre
*brettes (f pl)
*couteau (m)/... en acier trempé

haak (met haken en ogen aaneenhangen)
[budget/...]
haarlint(je)
haartje (op een - iets doen)
hacking
halogeenstraler
handdoekhanger
handelsbeleid
handig [in gebruik]
handlamp
handstraallamp
hangwiegie
hap (een snelle -!)
hartslagmeter

*être fait de trucs et ficelles

*élastique (m) à cheveux
être à un cheveu de faire qc
piratage (m) informatique
projecteur (m) halogène
accroche-essuie (m)
politique (f) commerciale
*maniable
lampe (f) torche
baladeuse (f)
bercelonnette (f)
vite, un petit morceau!
moniteur (m) cardiaque,
cardio-fréquencemètre (m)
ringard
sombrier corps et biens

has been
hebben en houden teloorgaan/... (met -)

ICT

ietsje (een - minder dan)
ijl (in het -e spreken)
ijscup
ijskreeam
ijslepel
ijsplaat
illusie (zich -s maken)
inbezitstelling
inburgering
inburgerproject
incentive
ineenschrompelen
infoavond
ingeblikt worden door [zwaar verslagen]

TIC (f pl) [technologies de l'informa-
tion et de la communication]
un rien moins que
parler dans le vide
cuvette (f) glacée
crème (f) glacée, crème (f) à (la) glace
*cuillère (f) à glace
plate-forme (f) glacière
*se bercer d'illusions
envoi (m) en possession
intégration (f) à la citoyenneté
projet (m) d'intégration
*incitant (m)
*se racrapoter [B] [fam]
soirée (f) découverte
canner devant

-jarig (de 35 -e aanwezigheid/... van)
JEP [Jury voor eerlijke praktijken inzake
reclame]
jeugdcoördinator

les 35 ans de présence/... de
JEP (m) (Jury d'Éthique Publicitaire)

coordinateur (m) des jeunes

jeugdcategorie [foot]	catégorie (f) d'âge
jeugdtrainer	entraîneur (m) des jeunes
jobbeurs	foire (f) à l'emploi, marché (m) à l'em- bauche
jong uit de hoek komen	prendre un coup de jeune
jota (geen - veranderen aan)	ne pas modifier un point ou/ni une virgule à
junkbond	*obligation (f) pourrie
junkmail	*courrier (m) indésirable
kaarswake	veillée (f) aux chandelles
kaaskrul	copeau (m) de fromage
kabelrad	châssis (m) à molette
kader [met uitleg in dagblad/...]	infographie (f)
kaderlid (hoger -)	haut cadre (m)
kan (1 ^e /... -)	1 ^e /...candi (f)
kantelmoment	moment (m) charnière
kantje boord	*ric-rac
karrevracht [fig]	*tombereau (m)
kasteel- [adj]	castral
kater (er een - aan overhouden) [fin]	boire le bouillon
kattenkrabpaal	arbre (m) à chat
keerzijde (op de -)	au dos/verso
kennen (het niet - van)	ignorance/méconnaissance (f) de
kern(kabinet) [pol]	*conseil (m) (des ministres) restreint, kern (m) [B]
laag (lager geklasseerd/gerangschikt) [adj + subst] (op zijn -st zijn)	plus mal classé(e)
laattijdigheid	être à son plus bas
labelmaker	*tardiveté (f)
lachend (iets - opnemen)	étiqueteuse (f)
lageren [wijn/...]	prendre qc à la rigolade
lagering [id]	élever
lamswollen	élevage (m)
LAN (local area network)	*en agneline
lang (het niet - trekken/uithouden)	*jeu (m) en réseau (local), jeu de ré- seau
langdurig [adj]	ne pas faire long feu
langeafstandsraket	*longue durée
langetermijngeheugen	*missile (m) de longue portée
langgerekt [carrière/...]	mémoire (f) à long terme
langskomen (eventjes -)	*à rallonge
laptop	*faire un crochet par
	*portable (m)
maatbeker/-glas	*bol/verre (m) mesureur

maatje (goede/beste -s zijn met)	*être en bons termes avec
maatje (sharing)	*maatje (m)
<i>magnet page</i> [comp]	page (f) pastiche
<i>mailbox</i>	*boîte (f) à lettres
<i>mainframe</i>	*macroordinateur (m)
maken (het - van)	création (f) de
(te - hebben met)	*avoir partie liée avec
<i>management support</i>	assistance (f) au management
<i>making (of) (the -)</i>	les coulisses (f) du tournage
mantelzorg	*aide (f) de l'entourage/de proximité
mantelzorger	intervenant (m) de proximité
mantelzorgverzekering	assurance(-)dépendance (f), assurance-autonomie, assurance soins soins non médicaux
map [comp]	*dossier
<i>master</i> [diploma]	mastère (m)
masthouder	support (m) de poteau
naam wijzigen [comp]	renommer
naast [een onderverdeling]	*en regard de
nacht (het 's -s rijden)	conduite (f) de nuit
nachtkledij	tenue (f) de nuit
nachtkoude	froidure (f) nocturne
nagel huidverzorger	appareil (m) de cure-envie
natrekken [inlchtingen/...]	*sourcer
natuurgebied	*réserve (f) naturelle
natuurgids	guide (m/f) nature
navigatiewerkbalk	barre (f) d'outils de navigation
neerkijken op	*toiser (de haut) qn/qc
nest (zijn - bevuilen)	*cracher dans la soupe
netaansluiting [electr]	prise (f) secteur
netadaptor	adaptateur (m) secteur
netsnoer	cordon (m) d'alimentation
OFO	IFA (m) (Institut de formation de l'administration fédérale)
ogenblik (voor 't - is zijn voornaamste zorg/... dat ...)	*son principal souci/... de l'heure, c'est que...
omkering van de bewijslast	*renversement (m) de la charge de la preuve
omschakelen naar de euro	basculer à/vers l'euro, convertir vers l'euro/en euro(s)
omschakelen (het -), omschakeling naar de euro	basculement (m) en euro/dans/vers l'euro, conversion (f) à/vers l'euro/ en euro(s), passage (m) à l'euro, transition (f) à l'euro
onbemande betaalterminal	terminal (m) de paiements non équipé
camera	caméra (f) automatique, radar (m) fixe

onberispelijk [*service*/...]
onbescheiden [niet bescheiden]
onbespreekbaar

onbetaald verlov nemen
onbevoegden (verboden voor -) [opschrift]
onderbord
onderhoudsboekje [auto]
ondernemingsgeest
oneens (het - zijn over)

pack (5/... -)
pakket [aan uitrusting, toerisme]
pand [gebouw]
papieren onderlegger
parallelaanslag [machine]
partij [niet politieke groep]
partijlid (als - ingeschreven staan) [péj]
pasbenoemde
patch [comp]
patiënt (aids/...-)
pendelstand [machine]
pensioenleeftijd
persappelsien
perslek
personenwagen

raad (met - en daad bijstaan)

raamkraak
raamkraakwagen
racket [crim]
rail-set
rammeling
randapparaat
ratelset
reality-tv
rebalancing
rechtsbijstand
reclame maken voor

reeds van vóór 9 u./...
referentie (onder vermelding van - X)
reflecterend

saunaslipper
sauslepel

*sans faille
*immodeste
*non ouvert à la discussion, indiscu-
table
voir: verlov zonder wedde
*défense de pénétrer sur le chantier/...
assiette (f) de présentation
*notice (f) d'entretien
*esprit (m) d'entreprendre
*être en désaccord sur

5/... sachets
*pack (m)
*demeure (f)
napperon (m) en papier
frappe (f) parallèle
*faction (f)
être encarté
nouveau nommé (m)
*correctif (m)
malade (m/f) du sida/...
position (f) d'oscillation
âge (m) de la retraite
orange (f) à jus
fuite (f) à la presse
*véhicule (m) personnel

aider/assister en actes comme en
paroles
vol (m) au bélier
voiture-bélier (f)
caïdage (m), taxage (m)
rail (m) glissière
*dégelée (f)
périphérique (m)
set (m) de clés à douille
*télé-réalité (f)
rééquilibrage (m)
*défense (f) en justice
faire la publicité de/de la publicité
pour
dès avant 9 h./...
sous la référence X
retro-réfléchissant

mule (f) de sauna
*louche (f) à sauce

scanner
schaal [voor bloemen/...]
schaaltje [voor diervoeding]
schadeclaim (een - indienen bij iem.)
schadeclaimformulier
schaduw (een - werpen op)
(in de - stellen)
scharnier [van kast]
[van werktuig]
scheepsrecht (driemaal is -)
scheerkop
schenking
scherm (op groot -) [comp]
schermbeveiliger
scherp (het - zien)
(het - stellen) [fysisch]
(-e prijs)

taalbad
taakbalk
tabblad
tafelbeschermer
tafelcontactdoos
tand (iem. aan de - voelen over iets)
tankbeurt
tapabar
tapijt (kamerbreed -)
tapkraan
tastzin
taxfree
tegen 2010/...
tegenkomen (dat kom je niet alle dagen
tegen)
tegenpartij

uit (er nog niet - zijn, nog niet - de
problemen zijn)
uitbenen [fig]
uitbrengen (het - van een film)
uitdoen (het -) [groenten/...]
uiteengaan in goede verstandhouding (het -)
uitgave [tijdschrift]
uitkomen (ervoor - dat)
uitlachen (zich laten -)
uitputtingsslag
uitschrijven [uit school]
uitsluitingscijfer

*scanneur (m)
*coupelle (f)
barquette (f)
*saisir qn
formulaire (m) de requête
*faire de l'ombre à
*faire ombrage à
paumelle (f)
articulation (f)
*la passe de trois
*tête (f) tondeuse
*voir: gift
en mode plein écran
économiseur (m) d'écran
acuité (f) visuelle
affûtage (m)
*prix (m) affûté

bain (m) de langue, immersion (f)
(linguistique)
barre (f) des tâches
fiche (f), intercalaire (m)
protège-table (m)
prise (f) parafoudre
*entreprendre qn sur qc
plein (m) d'essence
bar (m) à tapas
*moquette (f); tapis (m) plain [B]
*pompe (f) à bière
*sens (m) tactile
*libre de taxes
*à l'horizon 2010/...
ça ne court pas les rues
*contrepartie (f)

ne pas être sorti de l'auberge [fam]
mettre à plat; mise (f) à plat
sortie (f) en salle
arrachage (m)
séparation (f) en bonne entente
périodique (m)
*ne pas se cacher de + inf
se laisser moquer
*bataille (f) à l'usure
désinscrire
cote (f) d'exclusion

uitvinder [van geneesmiddel/...]	*découvreur (m)
uitvoeringsbesluit	arrêté (m) d'application
uitvoermarkt	marché (m) à l'exportation
uitwerken (verder -) [idee/...]	*dégrossir
vaandel (... hoog in het -)	*... en pavois
vacuümdoos	boîte (f) hermétique
Vaderlandsche (de -)	la Patriotique
vak [op belastingsbrief]	cadre (m)
vakantiesalon	salon (m) des vacances
vaklui	gens (m pl) de métier
vallen onder [een categorie]	rentrer dans
(op geen slechter moment kunnen -)	tomber au plus mal
(zwaar -)	<u>voir</u> : zwaar
vanaf komen (er - met)	en être quitte pour
vast(e) aanwerving	engagement (m) sous contrat fixe
bewoner	résident (m)
camera [alle betekenissen]	caméra (f) fixe
[verkeer]	radar (f) fixe
geheugen [comp]	mémoire (f) morte
medewerker	collaborateur (m) fixe
personeel	personnel (m) fixe
vastgeplakt zitten aan het TV scherm/...	être scotché au petit écran/...
vaststaan	*être arrêté
veeafval	effluents (m pl) d'élevage
veeg (een - uit de pan krijgen)	*prendre une claque
veehandelaar, veekoopman	*maquignon (m)
veilige modus [comp]	mode (m) sans échec
waakzaamheid blijft geboden	la vigilance reste de mise
wachten (op zich laten -)	*se faire désirer
wagen (het erop -)	*se jeter à l'eau
<i>wait and see</i>	(nous) attendons de voir, on verra bien
wanbestuur	*mal-administration (f)
wandpin	pin (m) mural
wanhoopsdaad	*acte (m) de désespoir
warm (het - water heruitvinden)	réinventer la roue
warmeluchtblazer	chauffage (m) électrique soufflant
warmtestraler	*appareil (m) de chauffage
waskar	chariot (m) à linge
wat (en - nog allemaal)	et tout quoi encore [fam]
water (het breken van het -)	perte (f) des eaux
watermatras	matelas (m) d'eau
water(opper)vlak [vijver]	plan (m) d'eau
zaad (op droog - zitten)	être sur la paille

zaaghoek	angle (m) de coupe
zaak (zaken doen met)	*être en affaires avec
zak (in zijn - tasten) [als mecenas]	mettre la main à la poche
zand (zijn hoofd in het - steken)	se mettre la tête dans le sable
zanddeeg	pâte (f) sablée
zandvorm	*forme (f) à sable
zeedijk (op de -)	à front de mer
zeggen (naar/volgens het - van)	*au(x) dire(s) de
waar het op staat/aankomt in een zaak	poser les enjeux d'une affaire
zelfbewust	*soi-conscient
zelfbewustheid	*soi-conscience (f)
zelfgerechtigheid	autojustice (f)
zelfmoordaanslag	attentat(-)suicide (m)
zelfopblaasbaar	autogonflant, pneumatique
zenuw (op/kapot van de -en zijn)	*avoir les nerfs à fleur de peau